

Prima instanță: Judecătoria Centru mun. Chișinău (jud. A. Gafton)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, A. Pahopol)

DECIZIE

20 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Tatiana Vieru
Svetlana Filincova
Mariana Pitic
Nicolae Craiu
Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de Societatea Comercială ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul administratorului insolvenței Gherman Andrei, și de Pavlovschii Iacov,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Volta” împotriva Societății Comerciale ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată și Pavlovschii Iacov cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere, a penalității, a inflației și a cheltuielilor de judecată, împotriva deciziei din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a ț ă :

La 15 februarie 2016, SRL „Volta”, prin intermediul avocatului Prodan Andrei, a înaintat cerere de chemare în judecată împotriva SC „Vioravi Const” SRL și Pavlovschii Iacov solicitând încasarea în mod solidar de la părți în beneficiul reclamantului a sumei 66658,17 lei cu titlu de datorie, a sumei de 59992,35 lei cu titlu de penalitate, a sumei de 21987 lei cu titlu de dobândă de întârziere, a sumei de 12190,12 lei ce constituie rata inflației și a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

În motivarea acțiunii reclamantul a invocat că, la 23 noiembrie 2013 între SRL „Volta”, ca vânzător, și SRL „Agro-Barprod”, ca cumpărător, a fost încheiat contractul nr. 2082 cu privire la vânzarea-cumpărarea mărfii. La 12 august 2014, părțile au întocmit și au semnat actul contabil de verificare a livrărilor și plăților pentru ultima perioadă, conform căruia SRL „Agro-Barprod” îi datorează SRL „Volta” suma de 190222,05 lei.

A indicat reclamantul că, la 12 august 2014 între SRL „Volta” (creditor), SRL „Agro-Barprod” (cedent), SC „Vioravi Const” SRL (cesionar) și Iacov Pavlovschii (fidejutor) a fost încheiat contractul privind cesiunea de creanță nr. 12/8. În temeiul

pct. 1.4 al contractului privind cesiunea de creanță nr. 12/8 din 12 august 2014, a fost întocmit actul de preluare a datoriei, conform căruia cedentul - SRL „Agro-Barprod” transmite, iar cesionarul - SC „Vioravi Const” SRL preia datoria față de creditorul SRL „Volta” în sumă de 190222,05 lei.

La aceeași dată, părțile, au încheiat Acordul de fidejusiune între SRL „Volta” și administratorul SC „Vioravi Const” SRL - Pavlovschii Iacov, conform căruia fidejutorul s-a obligat să execute integral obligațiunile de plată în termen de 10 zile de la data primirii notificării. Conform pct. 1.5. din contractul nr. 12/8, părțile au convenit la executarea contractului respectiv prin achitarea în rate de către cesionar a sumei de 190222,05 lei pe contul de decontare al creditorului (prima rată în mărime de 50000 lei urma să fie achitată până la 31.08.2014, a doua rată în mărime de 50000 lei - până la 30.09.2014, a treia rată în mărime de 40000 lei - până la 31.10.2014, a patra rată în mărime de 40000 lei - până la 30.11.2014, iar a cincea rată în mărime de 10222 lei - până la 31.12.2014).

A relatat reclamantul că, la 12 august 2014 a fost întocmit actul contabil privind decontările reciproce pentru perioada 01 august 2014 – 12 august 2014 semnat de către creditorul SRL „Volta” și de cesionarul SC „Vioravi Const” SRL, conform căruia, în urma semnării contractului de cesiune nr. 12/8, SC „Vioravi Const” SRL îi datora SRL „Volta” suma de 141658,17 lei.

Ulterior, în urma verificării decontărilor reciproce din 23 iunie 2015, semnat de către creditorul SRL „Volta” și de cesionarul SC „Vioravi Const” SRL, s-a constatat că debitorul îi datora creditorului suma de 70658,17 lei, iar la data de 15 ianuarie 2016, în urma verificărilor decontărilor reciproce, SC „Vioravi Const” SRL îi datora SRL „Volta” suma de 66658,17 lei. Luând în considerare că pârâtul nu și-a executat obligațiile de achitare în termen a sumei cesionate - adică până la 31.12.2014 conform pct. 1.5. al contractului nr. 12/8 din 12.08.2014, reclamantul a încercat să soluționeze litigiul pe cale amiabilă expediind către debitor și fidejutor somații datate cu 21 decembrie 2015 și respectiv cu 19 ianuarie 2016, însă aceste reclamații au rămas fără răspuns.

A precizat reclamantul că, deoarece pârâtul a nu și-a onorat obligațiile contractuale, iar încercările reclamantului de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară nu s-au soldat cu succes, a fost nevoit să se adreseze în instanța de judecată.

Concomitent a declarat reclamantul că, este în drept de a solicita dobânda de întârziere pentru perioada 13 august 2014 – 15 februarie 2016 în temeiul art. 619 alin. (2) Cod civil; a penalității în baza prevederilor art. 624 alin. (1) –(4) Cod civil și a prejudiciului cauzat de evoluția indicelui prețurilor de consum (rata inflației) pentru perioada 13 august 2014 – 15 februarie 2016, calculat conform datelor oficiale ale Biroului National de Statistică al RM.

Prin hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a admis parțial acțiunea înaintată de SRL „Volta”; s-a încasat, în mod solidar, de la SC „Vioravi Const” SRL și Pavlovschii Iacov în beneficiul SRL „Volta” suma de 66658,17 lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 59992,35 lei cu titlu de penalitate contractuală, suma de 21987 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 4824,83 lei cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 153462,35 lei; s-a respins ca

neîntemeiată cererea de chemare în judecată în partea încasării, în mod solidar, de la SC „Vioravi Const” și Pavlovschii Iacov a sumei de 12190,12 lei cu titlu de inflație.

Prin decizia din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de SC „Vioravi Const” SRL; s-a modificat hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău în sensul micșorării penalității dispuse spre încasare și s-a încasat de la SC „Vioravi Const” SRL în beneficiul SRL „Volta” penalitatea în sumă de 20000 lei. În rest, hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău s-a menținut.

La 26 septembrie 2017, SC „Vioravi Const” SRL, prin intermediul administratorului insolvenței Gherman Andrei, și Pavlovschii Iacov au declarat recurs împotriva deciziei din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea parțială a hotărârii din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău și a deciziei din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău în partea dispunerii încasării în mod solidar de la SC „Vioravi Const” SRL și Pavlovschii Iacov în beneficiul SRL „Volta” a penalității contractuale și în această parte de a pronunța o nouă hotărâre de respingere cerinței date.

În motivarea recursului s-a invocat că, actele de dispoziție emise de instanțele ierarhic inferioare în partea contestată sunt neîntemeiate și pasibile de a fi casate, întrucât normele de drept material au fost aplicate eronat de către instanțele de judecată la examinarea cauzei. La fel, s-a constatat că nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată, au aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Au susținut recurenții că, contractul privind cesiunea de creanță nr. 12/8 a fost încheiat între părți, având la bază actul de verificare a decontărilor între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” și nu contractul cu nr. 2082 din 23 noiembrie 2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod”. Or, clauzele acestuia nu urmează a fi opozabile SC „Vioravi Const” SRL sau mai cu seamă fidejutorului Iacov Pavlovschii, deoarece ultimii nu au fost cunoscuți cu această clauză la încheierea contractului de cesiune. Mai mult, SC „Vioravi Const” SRL și Iacov Pavlovschii nici nu puteau să-și dea seama despre faptul că între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” ar exista un contract de vânzare-cumpărare care ar conține clauze penale, deoarece rezultând din actul de verificare a decontărilor rezultă că, tranzacțiile efectuate între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” sunt efectuate fără contract.

Suplimentar au mai menționat că, nici în acordul de fidejusiune cu nr. 12/8 din 12 august 2014, semnat între SRL „Volta”, în calitate de creditor, și Iacov Pavlovschii, în calitate de fidejutor, nu au fost stabilite careva clauze care ar prevedea cesionarea datoriei de către SC „Vioravi Const” SRL având ca bază, contractul cu nr. 2082 din 23 noiembrie 2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod”. În sensul dat, precizează recurenții că atât timp cât SC „Vioravi Const” SRL și Pavlovschii Iacov nu au cunoscut despre faptul că creanța survine din contractul cu nr. 2082 din 23 noiembrie 2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod”, consideră că creanța survine din actul de verificare a decontărilor reciproce având la bază acte contabile (facturi fiscale, facturi de expediție ect.), clauzele contractului cu nr. 2082 din 23 noiembrie 2013 nu pot fi opozabile SC „Vioravi Const” SRL, dar nici lui Pavlovschii Iacov, deoarece la încheierea

contractului de cesiune și a acordului de fidejusiune, ambii nu au fost cunoscuți de faptul că creanța a apărut în baza contractului cu nr. 2082 din 23 noiembrie 2013.

În concluzie, au constatat recurenții că, instanțele inferioare arbitrar au apreciat contractul de cesiune, acordul de fidejusiune cât și actul de verificare a decontărilor reciproce, cât și eronat au aplicat norma materială, fapt ce a dus la emiterea unor acte, în partea dispunerii încasării penalităților, ilegale.

În conformitate cu art. 434 Cod de procedură civilă, recursul împotriva deciziei se depune în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Curtea de Apel Chișinău a adoptat decizia contestată la data de 02 mai 2017, iar la data de 20 iulie 2017 a fost expediată în adresa participanților la proces, conform scrisorii de însoțire (f.d. 128), însă date despre recepționarea acesteia lipsesc.

La data de 26 septembrie 2017, SC "Vioravi Const" SRL, prin intermediul administratorului insolvenței Gherman Andrei, și Pavlovschii Iacov au declarat recurs împotriva deciziei din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău, ceea ce denotă că recursul este în termen.

În conformitate cu art. 441 Cod de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Prin încheierea din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție completul din 3 judecători a considerat recursurile admisibile și a decis examinarea acestora în fond de un complet din 5 judecători.

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

În conformitate cu art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Verificând legalitatea actelor de dispoziție contestate, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept material și procedural aplicabile la soluționarea speței date, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va admite recursul declarat de SC "Vioravi Const" SRL, prin intermediul administratorului insolvenței Gherman Andrei, și de Pavlovschii Iacov, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Conform art. 512 alin. (1) - (3) Cod civil, în virtutea raportului obligațional, creditorul este în drept să pretindă de la debitor executarea unei prestații, iar debitorul este ținut să o execute. Prestația poate consta în a da, a face sau a nu face. Obligația poate fi pură și simplă sau afectată de modalități. Prestația trebuie să fie

posibilă și determinată sau determinabilă, să nu contravină legii, ordinii publice și bunelor moravuri.

Conform art. 514 Cod civil, obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt susceptibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 572 (1) - (2) Cod civil, temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 118 alin.(1) Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectiile sale dacă legea nu dispune altfel, iar conform art. 130 alin. (1)-(3) Codul de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la relevanța, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea pricinii.

Atât instanța de apel, cât și prima instanță, fiind investite cu judecarea cauzei în speță, rezultând din temeiurile și obiectul acțiunii, corect au admis acțiunea înaintată de SRL "Volta" împotriva SC "Vioravi Const" SRL și Pavlovschii Iacov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, însă incorect au concluzionat asupra temeiniciei cerinței înaintate în partea încasării penalității de întârziere de la SC „Vioravi Const” SRL în beneficiul SRL „Volta”.

Din materialele cauzei rezultă că la 23 noiembrie 2013 între SRL „Volta”, ca vânzător, și SRL „Agro-Barprod”, ca cumpărător, a fost încheiat contractul nr. 2082 cu privire la vânzarea-cumpărarea mărfii.

La 12 august 2014, părțile au semnat actul contabil de verificare a decontărilor, conform căruia SRL „Agro-Barprod” îi datorează SRL „Volta” suma de 190222,05 lei.

Tot, la 12 august 2014 între SRL „Volta” (creditor), SRL „Agro-Barprod” (cedent), SC „Vioravi Const” SRL (cesionar) și Iacov Pavlovschii (fidejutor) a fost încheiat contractul privind cesiunea de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică), conform căruia cedentul cesionează, iar cesionarul acceptă creanța cedentului față de creditor cu privire la stingerea datoriei restante în sumă de 190222,05 lei, având la bază actul contabil de verificare a decontărilor între SRL „Agro-Barprod” și SRL „Volta” până la 12 august 2014. (f.d. 13-15)

Conform pct. 1.5 al contractului nr. 12/8, părțile au convenit la executarea contractului respectiv prin achitarea în rate de către cessionar a sumei de 190222,05 lei pe contul de decontare al creditorului, după următorul grafic: prima rată în mărime de 50000 lei urma să fie achitată până la 31.08.2014, a doua rată în mărime de 50000 lei - până la 30.09.2014, a treia rată în mărime de 40000 lei - până la 31.10.2014, a patra rată în mărime de 40000 lei - până la 30.11.2014, iar a cincea rată în mărime de 10222 lei - până la 31.12.2014.

Tot aici, este de menționat că, la 12 august 2014 a fost întocmit actul contabil privind decontările reciproce pentru perioada 01 august 2014 – 12 august 2014

semnat de către creditorul SRL „Volta” și de cesionarul SC „Vioravi Const” SRL, conform căruia, în urma semnării contractului de cesiune nr. 12/8, SC „Vioravi Const” SRL îi datora SRL „Volta” suma de 141658,17 lei.

Ulterior, în urma verificării decontărilor reciproce din 23 iunie 2015, semnat de către creditorul SRL „Volta” și de cesionarul SC „Vioravi Const” SRL, s-a constatat că debitorul îi datora creditorului suma de 70658,17 lei, iar la data de 15 ianuarie 2016 datoria SC „Vioravi Const” SRL față de SRL „Volta” a constituit suma de 66658,17 lei.

Materialele cauzei relevă că, deoarece pârâtul nu și-a executat obligațiile de achitare în termen a sumei cesionate, reclamantul a expediat în adresa debitorului și a fidejursorului somațiile date cu 21 decembrie 2015 și respectiv cu 19 ianuarie 2016.

Reclamațiile expediate de către reclamant au fost recepționate, drept dovadă servind avizele de recepție anexate la dosar.

Neexecutarea obligațiilor contractuale stabilite în contractul privind cesiunea de creanță nr. 12/8 din 12 august 2014, a servit pentru SRL „Volta” temei de a înainta în instanța de judecată acțiune civilă împotriva SC „Vioravi Const” SRL și Pavlovschii Iacov solicitând încasarea în mod solidar de la pârâți în beneficiul reclamantului a datoriei, a penalității contractuale, a dobânzii de întârziere, a ratei inflației și a cheltuielilor de judecată suportate la examinarea cauzei.

Fiind investită cu judecarea cauzei, prima instanță, prin hotărârea din 14 iunie 2016, a admis parțial acțiunea înaintată de SRL „Volta”; a încasat, în mod solidar, de la SC „Vioravi Const” SRL și Pavlovschii Iacov în beneficiul SRL „Volta” suma de 66658,17 lei cu titlu de datorie contractuală, suma de 59992,35 lei cu titlu de penalitate contractuală, suma de 21987 lei cu titlu de dobândă de întârziere, suma de 4824,83 lei cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 153462,35 lei; Concomitent, a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în partea încasării, în mod solidar, de la SC „Vioravi Const” și Pavlovschii Iacov sumei de 12190,12 lei cu titlu de inflație.

Verificând legalitatea actului de dispoziție adoptat de către instanța de fond, Curtea de Apel Chișinău, prin decizia din 02 mai 2017, a admis apelul depus de SC „Vioravi Const” SRL și a modificat hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău în sensul micșorării penalității dispuse spre încasare, cu încasarea de la SC „Vioravi Const” SRL în beneficiul SRL „Volta” a penalității în sumă de 20000 lei. În rest, hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, a fost menținută.

În susținerea poziției sale, instanța de apel a susținut că argumente SC „Vioravi Const” referitor la faptul că în contractul de cesiune părțile nu au stabilit careva clauze penale în cote procentuale, în cazul neexecutării obligațiilor de plată în termen de către SRL „Vioravi Const”, sunt irelevante, întrucât clauza penală a fost stabilită în contractul de vânzare-cumpărare nr. 2082 din 23.11.2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod”, iar prin contractul privind cesiunea de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică) din 12.08.2014, cedentul SRL „Agro-Barprod” a cesionat, iar cesionarul SRL „Vioravi Cost” și fidejursorul Pavlovschii Iacov au acceptat creanța (obligațiunile de a executa) cedentului față de creditorul SRL

„Volta” cu privire la stingerea datoriei restante în sumă de 190222,05 lei și, respectiv, au acceptat și consecințele neexecutării de către debitor a obligației de plată a acesteia.

De asemenea, instanța de apel a respins și obiecțiile formulate de către apelanți cu privire la necunoașterea despre existența contractului nr. 2082 din 23 noiembrie 2013, încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” și nici despre clauzele contractuale ale acestuia, din motiv că apelanții sînt părți ale contractului de cesiune de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică), iar prin însăși pct. 2 al acordului de fidejusiune la contractul privind cesiunea de creanță (cu garant persoană fizică) nr. 12/8 din 12 august 2014, încheiat între SRL „Volta” și Pavlovschii Iacov, ultimul a confirmat că este la curent cu conținutul și efectele juridice ale contractului încheiat între Creditor, Cedent și Cesionar.

Totodată, instanța de apel a considerat că nu pot fi reținute nici argumentele apelanților precum că clauzele penale stabilite între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” nu sunt opozabile SRL „Vioravi-Const” și nici lui Pavlovschii Iacov, deoarece SRL „Vioravi-Const” nu a cesionat datoria avînd ca bază actul de verificare a decontărilor, semnat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” pe perioada de pînă la 12 august 2014. Or, SRL „Volta” - în calitate de creditor și SRL „Agro-Barprod” - în calitate de cedent, Iacov Pavlovschii - în calitate de fidejutor și SRL „Vioravi Const” - în calitate de cesionar, au încheiat contractul de cesiune de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică), avînd la bază actul de verificare a decontărilor între întreprinderi SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” pînă la 12 august 2014, astfel încît realizarea cesiunii de creanță are drept efect opozabilitatea drepturilor creditorului față de noul debitor și fidejutor.

Colegiul, verificînd legalitatea actului de dispoziție adoptat de către instanța de apel în partea contestată în raport cu circumstanțele cauzei, consideră că instanța de apel la judecarea cauzei nu a luat în considerare cazurile de aplicare a legislației ce reglementează modalitățile de reparare a prejudiciului cauzat prin întîrziere sau executare necorespunzătoare a obligațiilor pecuniare, în speță – penalitatea contractuală.

Conform art. 624 alin.(1) Cod civil, clauza penală (penalitatea) este o prevedere contractuală, prin care părțile evaluează anticipat prejudiciul, stipulînd că debitorul, în cazul neexecutării obligației, urmează să remită creditorului o sumă de bani sau un alt bun.

Din norma de drept precitată supra rezultă că clauza penală reprezintă o stipulație (prevedere contractuală), prin care părțile stabilesc de comun acord, anticipat și prin apreciere cuantumul despăgubirilor ce vor fi datorate de partea în culpă, în cazul neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor asumate. Clauza penală poate fi stabilită în mărime fixă sau procentuală.

De altfel, clauza penală poate fi solicitată de creditor în condițiile de neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a obligației pecuniare prevăzute în contract sau, după caz, de lege, iar nerespectarea formei scrise a înțelegerii cu privire la penalitate atrage nulitatea clauzei penale și, respectiv, imposibilitatea încasării acesteia.

După cum s-a constatat supra, la 12 august 2014 între SRL „Volta” (creditor), SRL „Agro-Barprod” (cedent), SC „Vioravi Const” SRL (cesionar) și Iacov Pavlovschii (fidejutor) a fost încheiat contractul privind cesiunea de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică), conform căruia cedentul cesează, iar cesionarul acceptă creanța cedentului față de creditor cu privire la stingerea datoriei restante în sumă de 190222,05 lei, având la bază actul contabil de verificare a decontărilor între SRL „Agro-Barprod” și SRL „Volta” până la 12 august 2014. (f.d. 13-15)

Conform pct. 1.5 din contractul privind cesiunea de creanță, părțile au convenit că executarea prezentului contract se va manifesta prin achitarea în rate de către cesionar a sumei de 190222,05 lei pe contul de decontare a creditorului, conform formulei menționate în contract.

Conform pct. 1.6 din contractul respectiv, părțile au convenit ca , în cazul în care cesionarul nu va respecta prevederile pct. 1.5 al prezentului contract, prin urmare, fidejutorul va răspunde solidar cu cesionarul pentru obligațiunile asumate de către acesta din urmă față de creditor, astfel încât, în cazul unui litigiu de judecată, fidejutorul și cesionarul vor achita solidar pe lângă datoria preluată penalitatea contractuală, dobânzi de întârziere și cheltuieli de judecată.

La fel, este de notat că, din prevederile pct. 2 al acordului de fidejusiune la contractul privind cesiunea de creanță (cu garant persoană fizică) nr. 12/8 din 12 august 2014, rezultă că fidejutorul a confirmat faptul că este la curent cu conținutul și efectele juridice ale contractului încheiat între creditor, cedent și cesionar.

Studiind actele juridice încheiate între creditor, cedent, cesionar și fidejutor nu se deduce că ar fi fost reglementată o prevedere ce ar reflecta că în cazul neexecutării sau a executării necorespunzătoare a obligației, SRL „Vioravi Cost” și Pavlovschii Iacov ar urma să achite o penalitate contractuală în condițiile când aceste prevederi urmau a fi expres indicate în contractul privind cesiunea de creanță nr. 12/8 din 12 august 2014.

Mai mult ca atât, nici în actul de preluare a datoriei, care este parte integrantă a contractului privind cesiunea de creanță nr. 12/8 din 12 august 2014, și nici în acordul de fidejusiune nu este stipulat expres o condiție prin care părțile contractante ar stabili de comun acord clauza penală ce urmează fi încasată în urma neîndeplinirii ori îndeplinirii necorespunzătoare a obligațiilor asumate.

Colegiul indică că, într-adevăr în contractul privind cesiunea de creanță (pct.1.6) încheiat între părți se prevede plata penalității pentru executarea necorespunzătoare a obligațiilor contractuale de către SRL „Vioravi Cost” și Pavlovschii Iacov, însă această clauză contractuală nu este certă, deoarece nu conține o indicație concretă la mărimea clauzei, începutul termenului de la care urmează a fi calculată. Astfel, se constată existența neclarităților și dubiilor în conținutul clauzei contractuale privind plata penalității.

În conformitate cu art.732 alin. (2) Cod civil, în caz de dubiu, contractul se interpretează în favoarea celui care a contractat obligația și în defavoarea celui care a stipulat-o. În toate cazurile, contractul se interpretează în favoarea aderentului sau a consumatorului.

Rezultând din norma citată, Colegiul menționează că prevederea contractuală privind plata penalității se va interpreta în favoarea celor care s-au obligat și anume

SRL „Vioravi Cost” și Pavlovschii Iacov și respectiv, atrage după sine imposibilitatea încasării acesteia.

În atare ordine de idei, Colegiul reține ca fiind întemeiată poziția recurentului precum că în contractul de cesiune părțile nu au stabilit careva clauze penale în cote procentuale, în cazul neexecutării obligațiilor de plată în termen de către SRL „Vioravi Const”.

Or, ipoteza instanței de apel referitor la faptul că clauza penală a fost stabilită în contractul de vânzare-cumpărare nr. 2082 din 23.11.2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod”, iar conform contractului privind cesiunea de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică) din 12.08.2014, cesionarul SRL „Vioravi Cost” și fidejuratorul Pavlovschii Iacov au acceptat creanța (obligațiunile de a executa) cedentului față de creditorul SRL „Volta” cu privire la stingerea datoriei restante în sumă de 190222,05 lei și consecințele neexecutării de către debitor a obligației de plată a acesteia, este irelevantă, deoarece din conținutul contractului de cesiune nu se reflectă anumite specificări referitoare la contractul de vânzare-cumpărare nr. 2082 din 23.11.2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” și clauzele acestui contract.

În concluzie, Colegiul relevă că atât cesionarul, cât și fidejuratorul au fost în imposibilitate de a cunoaște despre contractul de vânzare-cumpărare nr. 2082 din 23.11.2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” și clauzele acestuia, în condițiile când acest act juridic nu figura în actul de preluare a datoriei datat cu 12 august 2014, ce a stat la baza încheierii contractului privind cesiunea de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică) din 12.08.2014.

Mai mult ca atât, din actul de verificare a decontărilor pentru perioada 01.08.2014 -12.08.2014 rezultă că tranzacțiile încheiate între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod” au fost efectuate „fără contract”. (f.d. 19-21)

Ca urmare, în lipsa unor acte veridice care ar demonstra cunoașterea de către SRL „Vioravi Cost” și Pavlovschii Iacov, la încheierea contractului privind cesiunea de creanță nr. 12/8 (cu garant persoană fizică) din 12.08.2014, a clauzelor contractului de vânzare-cumpărare nr. 2082 din 23.11.2013 încheiat între SRL „Volta” și SRL „Agro-Barprod”, instanța de recurs este în imposibilitate de a admite cerința reclamantului cu privire la încasarea penalității contractuale în prezenta speță.

Or, acte probante ce ar confirma contrariul la materialele cauzei nu se regăsesc.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării de la SC „Vioravi Const” SRL în beneficiul SRL „Volta” a penalității contractuale au fost adoptate contrar normelor de drept material, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de Societatea Comercială ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul administratorului insolvabilității Gherman Andrei, și Pavlovschi Iacov, de a casa decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea respectivă, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Volta” împotriva Societății

Comerciale ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată și Pavlovschii Iacov cu privire la încasarea penalității.

De asemenea, Colegiul va modifica decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe în partea încasării cheltuielilor de judecată de la pârâți din următoarele considerente.

În conformitate cu art.94 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească părții care a avut câștig de cauză toate cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului. În cazul mai multor reclamanti sau pârâți, aceștia sânt obligați să compenseze cheltuielile de judecată în mod egal, proporțional sau solidar, în funcție de interesul fiecăruia ori de caracterul litigiului dintre ei. Dacă unul dintre coparticipanți a utilizat mijloace speciale de apărare judiciară, ceilalți nu sânt responsabili de cheltuielile lui. Prevederile alin.(1) și (2) se aplică și la repartizarea între părți a cheltuielilor de judecată în instanță de apel, în instanță de recurs și în cadrul revizuirii. Dacă, fără a trimite pricina spre rejudecare, modifică hotărârea atacată sau pronunță o nouă hotărâre, instanța ierarhic superioară poate schimba corespunzător repartizarea cheltuielilor de judecată sau poate prezenta problema spre soluționare în primă instanță.

Din materialele cauzei rezultă că reclamantul la depunerea cererii de chemare în judecată a achitat taxa de stat în mărime de 4824 lei 83 bani, sumă care a fost solicitată de a fi încasată de la pârâți, rezultând din valoarea acțiunii de 160827 lei 64 bani.

Prin hotărârea instanței de fond s-a admis cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată și s-a dispus încasarea sumei de 4824,83 lei de la pârâți, cu toate că acțiunea reclamantului a fost admisă doar parțial, fapt ce contravine art. 94 CPC.

Instanța de apel, chiar dacă a modificat hotărârea primei instanțe micșorând quantumul sumei adjudecate reclamantului, nu a modificat și mărimea taxei de stat, în sensul micșorării, ce urmează a fi achitată de către pârâți.

Colegiul constată ca fiind greșite soluțiile adoptate de către instanțele ierarhic inferioare privind încasarea cheltuielilor de judecată de la pârâți și va modifica quantumul sumei încasate corespunzător pretențiilor admise.

Astfel, suma de 4824,83 lei urmează a fi redusă până la suma de 2659 (două mii șase sute cincizeci și nouă) lei 35 bani (88645,17 lei – suma dispusă spre încasare X 3% = 2659,35)

În conformitate cu prevederile art. 442, art. 444, art. 445 alin. (1) lit. b), e) și alin. (3) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea Comercială ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată, prin intermediul administratorului insolvenței Gherman Andrei, și Pavlovschii Iacov.

Se casează decizia din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău, adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Volta” împotriva Societății Comerciale ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată și Pavlovschii Iacov cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere, penalității, ratei inflației și a cheltuielilor de judecată, în partea încasării de la SC „Vioravi Const” SRL în beneficiul SRL „Volta” a penalității contractuale și în această parte se pronunță o nouă hotărâre prin care:

-Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Volta” împotriva Societății Comerciale ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată și Pavlovschii Iacov cu privire la încasarea penalității.

Se modifică decizia din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău în partea încasării de la Societatea Comercială ”Vioravi Const” Societate cu Răspundere Limitată și Pavlovschii Iacov a cheltuielilor de judecată achitate de Societatea cu Răspundere Limitată ”Volta” cu titlu de taxă de stat, prin micșorarea sumei de la 4824,83 lei până la suma de 2659 (două mii șase sute cincizeci și nouă) lei 35 bani.

În rest, decizia din 02 mai 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 14 iunie 2016 a Judecătoriei Centru mun. Chișinău se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători

Svetlana Filincova

Mariana Pitic

Nicolae Craiu

Oleg Sternioală